

artistes



Sobta que, a hores d'ara, Narcís Gironell (Beuda, 1969) ja no tingui pàgina web i que només amb l'ús exclusiu de les xarxes socials aconsegueixi estar a tocar de tothom i estar present, exposició rere exposició, quadre a quadre, en el difícilíssim món de l'art, abans i ara, sempre en el moment oportú. La seva obra ha seguit una evolució molt evident des dels dies que va deixar l'escola Llotja a Barcelona fins a com treballa ara mateix; una evolució que no voldria banalitzar de cap de les maneres amb la cotilla d'una tendència històrica de l'art de la segona meitat del segle xx: l'art pop procedent tant dels Estats Units com del Regne Unit, sempre amb multitud de llenguatges i formalismes i, tanmateix, unes tendències conceptuais i precedents determinants. No cal enumerar qui o quins han estat els paradigmes de l'art pop, provingui d'on provingui, però sí que cal proclamar a tot vent que l'obra de Narcís Gironell, *Nisso* per als amics, en forma part, i que ell n'és un dels millors exponents: un argument irrefutable.



Narcís Gironell,

entre *pin-ups* fantasioses,
pomes mossegades i sagacitat

«Mantieniti ciò che hai perché ciò che non hai si mantiene da solo.»

DITA POPULAR DE MOROLO

Text i retrat > **SEBASTIÀ GODAY**

Fotos > **NARCÍS GIRONELL**

Parlant al seu estudi-habitatge de l'Avellaneda gironina, Narcís Gironell em desvela moltes preocupacions seves sobre l'art que es projecten en la destrucció de paradigmes passats (a Girona fa una vintena d'anys hi havia una dotzena de galeries d'art i avui dia només un parell, sense comptar les de la Costa Brava) que proposaven un comerç de l'art i una valoració com a fet cultural indiscutible, també a la Barcelona de quan era estudiant a Llotja. Segons Narcís, hi ha un eslla-

vissament del fet cultural cap a propostes que tenen més a veure amb la globalització formulada des de pantalles i pantalletes més veloces, més eficaces, més llampants, però que també són etèries i no ocupen lloc. Gironell ho ha vist a venir i aprofitant la seva innata destresa en la pintura i la seva no menys important sagacitat creativa s'ha adaptat perfectament, a còpia de molt treball d'estudi, a les realitats que el món actual reserva als artistes professionals i que, sovint, pot comprovar a casa amb els fills i els seus cel·lulars. I ho ha fet adaptant les seves preocupacions artístiques a la seva vocació, cosa que de ben petit ja aprofitava, per exemple, quan

>> *Akin*, 1987, tècnica mixta damunt tela, 145 x 60 cm. Col·lecció particular.



>> Big sea, great opportunities, 2013, 6 x 3 m. Port d'Odense, Dinamarca.

retallava i col·leccionava publicitat de revistes il·lustrades, o compilava exemplars icònics de revistes estrangeres de paper cuixé a l'estil de la *Playboy*, en què belleses femenines més o menys alliberades de roba, *pin-ups*, oferien multitud de productes: sabons, tabacs o licors. Probablement arran d'aquesta iconografia publicitària internacional es va construir un imaginari propi, una iconolatria que, a partir d'una exposició a principis de l'any 2000, a Tarragona, es va desmascarar i va volar cap a un llenguatge propi brillant; de fet, va adoptar uns dels paradigmes més coneguts de l'art pop americà o anglès: les imatges de les joves cultures i la validesa de la imatge publicitària, dels còmics, de la televisió o del cinema i que, agradi o no, són unes representacions que es perpetuen en l'imaginari personal i col·lectiu de generacions passades i properes. Una cultura que Narcís no vol rebutjar i que potser discretament

jutja, però que alhora fa seva i barreja amb eloqüència en la seva obra; de fet, és un dels criteris de la pintura de l'art pop.

Si agafem una obra de 1987 com ara *Akin*, que l'artista ha recuperat després d'haver passat per un parell de clients, veurem que després de l'aprenentatge a les escoles Llotja i Eina, el seu treball de joventut —sempre pulcre i ben acabat—, en el qual sembla que la forma, entre botànica i animalista, estigui en suspensió en un mar, en una vitrina d'un museu de naturalesa, s'expressa per la volubilitat del fons blau. En tot cas, va portar la producció d'aquest tipus d'obra fins als confins del segle, en què va apostar decididament i contundent per un altre tipus d'obra en què no hi ha cap possibilitat de construir-la en la improvisació de la pinzellada, en les textures, del tema triat. En aquesta etapa nova, tots els elements que es barregen provenen de l'imaginari destil·lat dels contes infantils o dels articles del paper cuixé, sempre garbellats per la poderosa iconografia publicitària. Es pot dir que totes les pinzellades estan pensades, que no hi ha cap porta oberta a l'abstracció, al gest compulsiu, a allò que no passa pel control de la ment o de la tècnica. I uns fons que al·ludeixen al passat o que mig amaguen llocs i somnis o hi mig condueixen.

Gironell ha esdevingut un mestre en la presentació de la seva obra, que gairebé sempre pinta sobre un rectangle d'alumini o d'acer inoxidable, uns materials que per la fredor neces-



>> Cadres Series 7, amb disseny d'Arne Jacobsen, il·lustrades per Narcís Gironell.



>> Lost, 2019, tècnica mixta damunt alumini. Col·lecció particular.



>> Red Riding Hood, 2016, tècnica mixta damunt alumini, 150 x 100 cm. Col·lecció particular.

siten una tècnica amb el pinzell que l'artista ha desenvolupat, amb la qual aconsegueix l'efecte que es proposa i que es mou entre la placa publici-

tària, la capsa de llum i el quadre sobre tela de sempre. És evident que el pas de les pinzellades, dels gruixos de la pintura aplicada, l'absència de tex-

tures, del treball per triar el fons... tot permet que una obra de Gironell sigui reconeixible d'un cop d'ull. Sí, ha creat un sistema representatiu seu. La peça *Red Riding Hood* ('Caputxeta Vermeixa') conté tots els elements del conte i, a més, un fons d'una pintura probablement del barroc neerlandès, però per damunt de tot preval l'element que Narcís hi ha inclòs amb la seva particular mirada: la clau i el cademat en el cos de la Caputxeta, de la *pin-up*. De ben segur, una figura subvertida del sexe i, més enllà, de la violació, que en el conte antic tamisat per Perrault i els Grimm sempre quedava en l'aire, entre les bambolines de la fantasia infantilista. Gironell, amb la seva voluntat de fer l'art més proper als hipotètics clients, s'ha empecat —podríem dir— una tècnica nova derivada de l'anterior, i que anomena *print*: una impressió damunt un suport d'alumini de quelcom que prèviament ha treballat amb un altre pinzell, l'elec-



>> Love sea, 2015, tècnica mixta damunt alumini. Col·lecció particular.

trònic, que requereix tanta precisió i habilitat —o més— que els que apliquen pintura. En el cas de *Warriors of live II*, un tondo amb un fons d'una mostra citològica d'un tumor tintada, potser amb blau de metilè o hematoxilina-eosina, damunt una noia coberta amb *chinoiserie* de seda, representa el contrast entre la vida i la mort. Per acabar-la, l'artista hi aplica uns petits detalls semblants a purpurina treballats a mà, i aconsegueix una peça que pot adquirir-se més fàcilment.

En un moment donat, cap a l'any 2004, després d'una exposició a la galeria Alzueta, a Casavells, un col·leccionista danès es va enamorar de l'obra de Narcís, i es va imposar portar-la a la petita però potentíssima Dinamarca, a la galeria Rasmus, on li van

encarregar la pintura més gran que mai ha fet, per a les oficines de l'edifici nou del port d'Odense. Així mateix, va rebre un altre encàrrec de prestigi per part de la indústria que construeix les famoses cadires model 3107, un disseny d'Arne Jacobsen (1901-1971) del 1955, perquè les decorés amb la seva particular visió dels contes de Hans Christian Andersen, natural també d'Odense. Amb la col·laboració del seu cosí germà, l'escriptor Martí Gironell, també varen editar els famosos contes de l'escriptor en dues publicacions, una en català l'altre en anglès: *Once upon a time... Stories from Taletown*, revisant-les amb uns certs tocs més picants que en els contes originals.

Al llarg del matí hem rememorat moments de la vida en què hem coin-

cidit amb ell i la seva companya, Clara Oliveras; també algun malentès de fa anys, i enyorem artistes que, com la gran Anna Manel·la, ens han deixat. I m'explica que el seu catàleg del recordat Espai ZERO1 d'Olot ja es ven per Internet com un objecte de culte. I que està pensant fer petites peces en impressió tridimensional per ampliar el seu catàleg d'obres. Narcís no s'atura mai.

«Vet aquí la meva història,
l'autenticitat de la qual garanteixo.»

HANS CHRISTIAN ANDERSEN,
final de *La princesa i el pèsol*

Per saber-ne més

<https://eudaldcampes.com/2010/08/30/narcis-gironell-el-pintor-i-la-familia>

<https://www.gallerie-rasmus.dk/kunstnere/separatudstillere/gironell-narcis>

<https://www.galeriarcada.com/ca/project/narcis-gironell>

Instagram: @narcisgironell



>> *Warriors of live II*, 2019, print damunt alumini, 70 cm de diàmetre.